

Visie gevraagd

Het nieuwe pensioencontract

Komt dat nieuwe pensioencontract er nu wel of niet? En hoe noodzakelijk is dat? In 2016 en 2017 is in dit vakblad uitgebreid stilgestaan bij de noodzaak en wenselijkheid daarvan. Nu is het tijd voor daden. Maar die laten nog steeds op zich wachten. De redactieraad gooit een steen in de vijver en schroomt niet om een visie naar voren te brengen. Achtereenvolgens komen alle redactieraadsleden aan het woord in deze nieuwe rubriek. Thans is de beurt aan drs. Robbert van Woerden.

DOOR DRS. ROBBERT VAN WOERDEN

Het regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' (2017-2021) is duidelijk. In het pensioenhoofdstuk staat dat het kabinet het pensioenstelsel wil hervormen tot een persoonlijk pensioenvermogen met collectieve risicodeling, waarbij de doorsneesystematiek wordt afgeschaft. Voor alle contracten wordt een leeftijdsonafhankelijke premie verplicht en krijgen de deelnemers een opbouw die past bij de ingelegde premie. Daarmee komt een einde aan de herverdeling die het gevolg is van de doorsneesystematiek, wordt de pensioenopbouw transparanter en sluit het stelsel beter aan op de arbeidsmarkt. Aldus het kabinet. Simpel gesteld staat er:

- De doorsneepremiesystematiek is oneerlijk en moet worden afgeschaft.
- Met een persoonlijk pensioenvermogen met collectieve risicodeling wordt het pensioen transparanter en dit sluit beter aan op de arbeidsmarkt.

Daar is wel iets tegen in te brengen. Mijn klanten willen weten hoe hoog hun pensioen is en hoe zeker dit is. Bij een middelloonregeling is dat goed uit te leggen. Bij een middelloonregeling bij een fonds kan ik de reële kans op indexatie en op korten uitleggen. De werknemer kan in mijn beleving dan redelijk goed inschatten hoe hoog het pensioen (in koopkracht) is en hoe zeker dit is. Bij een beschikbare premieregeling is dat veel moeilijker. De pensioenuitkomsten zijn afhankelijk van een (niet-constant) rendement, van een (stijgende) levensverwachting en van de ontwikkeling van de rente. En uiteraard van voldoende inleg. Waar bij een middelloonregeling het balansmanagement on-

derdeel is van de pensioenovereenkomst is dat bij een premieovereenkomst een onderdeel van de uitvoering.

Dat leidt bij de middelloonregeling automatisch tot een aanpassing van de ambitie of van de premie. Bij de premieovereenkomst is dat geen automatisme en komt actie te laat.

In een beschikbare premieregeling kan er na pensioendatum worden doorbelegd. Doorbeleggen is geregeld

Doorbeleggen is geregeld in zeer complexe pensioenwetgeving. Er wordt transparanter belegd maar het pensioen zelf is minder transparant dan bij een middelloonregeling.

in zeer complexe pensioenwetgeving. Er wordt transparanter belegd maar het pensioen zelf is minder transparant dan bij een middelloonregeling.

Dan de doorsneesystematiek. De doorsneesystematiek zou oneerlijk zijn omdat daarmee de jongeren betalen voor het pensioen van de ouderen. Is dit een juiste veronderstelling? In de doorsneepremie zit wel degelijk solidariteit. Werkgevers met een jong bestand betalen een hogere premie dan nodig

Drs. Robbert van Woerden is lid van de redactieraad van dit vakblad.

Werkgevers met een jong bestand betalen een hogere premie dan nodig zou zijn voor dit bestand en zijn daarmee solidair met branche-genoten met een relatief oud bestand. Ik vind dat niet oneerlijk.

opbouw voor jongeren hoger is dan voor ouderen? En als we dat wijzigen, is het dan de transitiekosten van € 55 miljard waard?

zou zijn voor dit bestand en zijn daarmee solidair met branche-genoten met een relatief oud bestand. Ik vind dat niet oneerlijk. De werknemers betalen daarnaast een bijdrage als percentage van de pensioengrondslag. De doorsneepremiesystematiek sluit uitstekend aan bij het Europese Recht (zie zaak *Kristensen/Experian*). Is het dan oneerlijk dat de opbouw gelijk is, uitgaande van een zelfde premiesystematiek? Of is het juist eerlijker dat de

Het valt mij op dat in de pensioendiscussie gemakkelijk wordt gesteld dat een hogere opbouw van jongeren eerlijker is én dat dit de transitiekosten waard is. Wat mij ook opvalt is dat bij een transitie naar een persoonlijk pensioenvermogen er nauwelijks aandacht is voor de reeds opgebouwde aanspraken en de gepensioneerd. Is het de bedoeling dat de opgebouwde rechten worden omgezet in variabele pensioenuitkeringen conform de Wet verbeterde premieregeling en zo ja, is er dan niet een veel groter (Europeesrechtelijk) invaarprobleem dan in 2010? Zal er dan weer niet opnieuw een lobby komen van ouderen die gegarandeerde aanspraken eisen? Zou de overgang Europeesrechtelijk kunnen?

In 2010 werden werkgevers en werknemers het eens over een uitkeringsovereenkomst waarin de zekerheid wordt losgelaten, zodat het pensioen eerder geïndexeerd, maar ook eerder gekort kan worden. Met wat aanpassingen geeft dit reële contract meer transparantie over het pensioen dan het persoonlijk pensioenvermogen. Daarin vind ik het wel van belang dat korten zo min mogelijk wordt uitgesmeerd naar de toekomst, gepensioneerd evenredig meedelen in de risico's en er meer gecommuniceerd wordt over het geld dat voor deelnemers is gereserveerd. ■

Jong betaalt meer dan oud. Dat is niet altijd eerlijk.